

KAN HASTALIKLARINDA GENEL DEĞERLENDİRME

Leman BİROL, Hicran BEKTAŞ

- Kan Hastalıklarında Genel Değerlendirme
- Kan Hastalıklarında Sık Görülen Belirtilerin Değerlendirilmesi
- Kan Hastalıklarında Genel Tanı Testleri

KAN HASTALIKLARINDA GENEL DEĞERLENDİRME

Hematolojik sorunu olan bir hastanın değerlendirilmesi ayrıntılı öykü, gözlem, tanı işlemleri ve fizik muayene sonuçları dikkate alınarak yapılır. Sağlık öyküsünde yaş, cinsiyet, aile yapısı ve hastalığına ilişkin semptomlar sorulur. Özellikle bitkinlik, egzersizi tolere etme durumu, çarpıntı, nefes darlığı, kanama, ekimoz gibi sorunların olup olmadığı, semptomların başlama zamanı ve süresi araştırılır. Kanama varsa süresi, şiddeti, sıklığı, kanamanın meydana geliş şekli sorulur.

Özgeçmişinde peptik ülser, kan kaybı, böbrek hastalığı, tiroid hastalığı (radyoaktif iyot tedavisi), sarılık, kanser, karaciğer hastalığı, sistemik inflamatuvar hastalığı, otoimmün hastalığı, kanama bozukluğu, çocukluk dönemi hastalıkları, aşılama durumu, aldığı ilaçlar (antikoagülan, immünsupresif, kortikosteroid, enfeksiyon riskini artıran ilaçlar), tamamlayıcı ve alternatif tedavi kullanma durumu sorulur. Ailede kalıtsal olan anemi türleri, kanama bozuklukları, kanser, otoimmün hastalıklar, enfeksiyon hastalıkları hakkında bilgi toplanır. Beslenme durumu, beslenme gereksinimini artıran durumlar, sigara-alkol alışkanlıkları araştırılır.

Hastanın deri ve mukozası değerlendirilir. Hemoglobin eksikliği ile ilgili solukluk, sarılık, skleranın rengine bakılır. Cilt ve mukoza kanama yönünden izlenir, peteşi (toplu iğne başı büyüklüğünde kanama) ve ekimoz yönünden değerlendirilir.

Hastanın lenf nodüllerinde büyüme, ateş, ağrı, kızarıklık, kaşıntı, akıntı sorgulanır. Hastada burun akıntısı, boğaz ağrısı, dispne, halsizlik, yorgunluk, öksürük, ses kısıklığı gibi alerji belirtileri ve alerji öyküsü araştırılır. Bireyin aktivite düzeyi, aktive toleransı, çalışma ortamı ve çalışma koşulları ile ilgili bilgi alınır.

KAN HASTALIKLARINDA SIK GÖRÜLEN BELİRTİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hematolojik sistem hastalıklarında halsizlik, çabuk yorulma, güçsüzlük, ateş, kilo kaybı gibi genel belirtiler; anemi, kanama, enfeksiyon, alerjik reaksiyonlar gibi hastalığa özel belirtiler görülebilir. Sistemlere yönelik belirtilerin değerlendirilmesi şunları içerir:

Deri: Hastalarda deride solukluk, mukozalar, tırnak yatakları, el ayası anemi açısından değerlendirilmelidir. Yüz ve boyundaki kırmızılıklar polisitemi vera, T hücre lenfoması, lenfositik lösemi açısından incelenmelidir. Du-